

Evidence Based Voice Pedagogy

Evidence Based
Practice
In de zangpraktijk

Deel II

Willemijn van Gent

Het vak van zangpedagoog kan versterkt worden door gebruik te maken van *Evidence Based Voice Pedagogy*. Deze Engelstalige term vat een professionele houding samen die kijkt naar wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de zangstem en de zangpedagogiek, en naar de toepassing daarvan in de zangpedagogiek.

Meer specifiek is het een uitwerking van het algemene beginsel van *Evidence Based Practice* zoals ik dat beschreven heb in het Bulletin van juni 2017. Daarin is beschreven hoe je wetenschappelijke kennis kunt verkrijgen door samen te werken met KNO-artsen en logopedisten, en hoe dat ten goede kan komen aan de praktijk van de zangpedagoog. Tijdens het International Congress of Voice Teachers in Wenen afgelopen jaar was er weer volop aandacht voor dit thema. In de persoon van Kari Ragan en haar medeauteurs werden de drie recente kernartikelen behandeld die *Evidence Based Voice Pedagogy* op de kaart hebben gezet en verder hebben uitgewerkt. In die artikelen en presentaties wordt *Evidence Based Voice Pedagogy* gepresenteerd en gedefinieerd als de balans tussen 1) wetenschappelijk onderzoek rond stem en lespraktijk ('voice research'), 2) de ervaring van de zangpedagoog ('teacher expertise'), en 3) de wensen en doelen van de leerling ('student perspectives'). In dit artikel vat ik dit alles voor jullie kort samen.

Inleiding

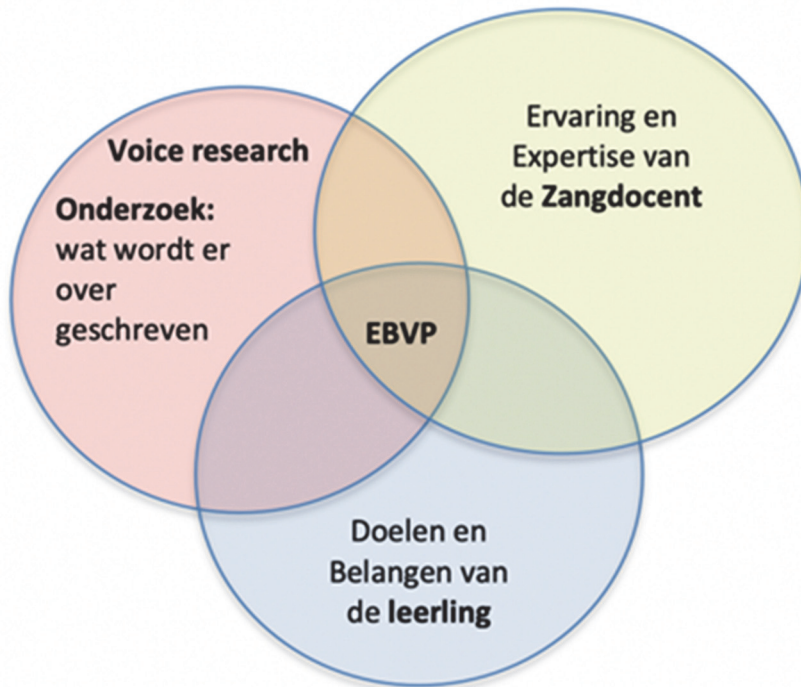
Kari Ragan is een Amerikaanse zangeres, zangpedagoog en onderzoeker. In 2018 heeft zij *Evidence Based Voice Pedagogy* gelanceerd en in 2021 heeft zij samen met andere auteurs de genoemde drie onderdelen daarvan verder uitgewerkt.

Tijdens het 2022 congres in Wenen van de internationale vereniging van zangpedagogen (International Congress of Voice Teachers) hebben deze collega's hun bevinden gepresenteerd.

Het gaat dan om Evidence-Based Voice Pedagogy (EBVP): Part 1: Voice Research met Kari Ragan en Lynn Maxfield, om Part 2: Voice Teacher Expertise and Experience met Kari Ragan en Kenneth Bozeman, en om Part 3: Student Goals and Perspectives met Kari Ragan en Lynn Holding.

Het basisartikel van Kari Ragan uit 2018 is gepubliceerd in het *Journal of Singing* met als titel 'Defining Evidence Based Voice Pedagogy: a new framework'. De link naar dit open access artikel is [*Journal of Singing, November/December 2018 Volume 75, No.2, pp 157-160*](#). Evidence Based Voice Pedagogy is gebaseerd op een raamwerk dat sinds de negentiger jaren in de medische wereld door professionals gehanteerd wordt, namelijk *Evidence Based Practice*. Beide zijn gebaseerd op drie onderdelen: wat wil de patiënt/leerling, wat is mijn eigen expertise als professional, en wat zegt de wetenschap (dat wil zeggen: wat is er over geschreven). Het woord 'evidence' staat voor 'bewijs', in de medische wereld een term voor de uitkomst van iets wat volgens een strakke methode is onderzocht en bewezen verklaard.

Evidence Based Voice Pedagogy

Dat dit als eerste wordt besproken wil niet zeggen dat het meest belangrijke onderdeel is.

Het onderdeel 'Voice research' behelst alle gepubliceerde kennis die relevant is voor de ontwikkeling van de zangstem. Dat wordt ook 'Body of Knowledge' of vakkennis genoemd. Die vakkennis kan volgens Ragan en Maxfield gebaseerd zijn op wetenschappelijk onderzoek

In het artikel onderstreept Ragan het belang van zulk onderzoek, maar ook dat van 'evidence' dat volgens minder strenge methodes verzameld is, zoals anekdotisch verkregen kennis. Kari Ragan benadrukt daarnaast het belang van de ervaring van de docent en de kennis opgedaan in de eigen uitvoeringspraktijk en lesstudio. Ook wijst zij al op de derde poot onder haar model van *Evidence Based Voice Pedagogy*, namelijk de mogelijkheden en wensen van de leerling. Voor de zangpraktijk ziet dat er bijvoorbeeld zo uit: je leest een artikel over het gebruik van een slangetje waarmee zangers goed kunnen inzingen. Dat ding heet Lax Vox. Je koopt een paar van die slangetjes en probeert het zelf uit. Vervolgens laat je je leerlingen zo'n slangetje gebruiken. Het blijkt bij veel leerlingen goed te werken. Voilà: *Evidence Based Voice Pedagogy*!

In de volgende drie hoofdstukken zal ik de artikelen van Kari Ragan c.s. nu verder samenvatten en commentariëren. Zoals gezegd, in elk artikel komt een van de pijlers van *Evidence Based Voice Pedagogy* aan bod. Ten eerste 'voice research', ten tweede 'teacher expertise', en ten derde 'student perspectives'.

Deel 1: Voice research — Onderzoek

In het eerste artikel over EBVP (*Journal of Singing*, March/April 2021. Volume 77, No.4, pp 543-547) gaat Kari Ragan samen met Lynn Maxfield dieper in op het onderdeel 'Voice research' of vertaald 'Onderzoek'.

op het gebied van stem, sport, geneeskunde, cognitie en leren, spraak en gehoor, akoestiek, psychologie en historische stempedagogiek. Ragan en Maxfield erkennen het feit dat in de wetenschap een strenge hiërarchie geldt op het gebied van onderzoek, maar benadrukken vooral het belang van systematisch beantwoorden van vragen en het steeds vernieuwen van kennis op het gebied van de zangstem en zangonderwijs. Of dat nu met een kleine of grote hoeveelheid data gebeurt. Met of zonder een strenge methodologie.

In het artikel leggen ze uit hoe wetenschappelijk onderzoek wordt uitgevoerd en wordt beoordeeld. De wetenschappelijke cyclus van **observatie – vraag-hypothese – voorspelling – testen/experimenteren** wordt besproken. Voor het beoordelen worden maar liefst drie gouden standaarden voorgelegd, waarvan de plaats waar je iets vindt voor mij de belangrijkste is. Voor zangers is de meest betrouwbare bron van publicatie de *Journal of Singing*. Dit vakblad van de (Amerikaanse) National Association of Teachers of Singing (NATS) levert heel veel interessante en goed onderbouwde artikelen over zangonderwijs. Als tip zou ik er nog aan toe willen voegen dat je een goed onderbouwd artikel op andere plekken herkent aan 'noten' (nummertjes) in de tekst die verwijzen naar een bijgeleverde literatuurlijst.

EVIDENCE-BASED VOICE PEDAGOGY (EBVP):
VOICE RESEARCH COMPONENT

Ragan en Maxfield wijzen op twee wetenschapsdisciplines die onderzoek doen dat van belang is voor de zangpraktijk. Het gaat dan om de exacte poot van ‘Voice science’ (natuurkunde, biologie, geneeskunde) en de meer interpretatieve aanpak van ‘Arts and Humanities’, de sociale wetenschappen met kunsthistorie, talen, linguïstiek, filosofie en pedagogiek. Voor de exacte vakken is vaak veel meer onderzoeksgeld beschikbaar, waardoor de nadruk vaak erg op die hoek komt te liggen.

In de medische wereld, waar *Evidence Based Practice* is ontstaan, wordt een strenge hiërarchie toegepast om de waarde van onderzoek te bepalen. Ragan en Maxfield laten daarvoor de piramide van bewijs zien.

Daaraan zou ik willen toevoegen dat in de meest betrouwbare studies met twee groepen wordt gewerkt: een groep proefpersonen waarop een bepaalde methode of medicatie wordt toegepast en een controlegroep waarbij dat niet gebeurt, zodat je precies kunt zien of iets werkt of niet. Bovendien moet het onderzoek herhaalbaar zijn. Daarover later meer bij *Voice teacher Expertise and Experience*.

Omdat voor EBVP zo’n breed spectrum aan onderzoek beschikbaar is hebben Ragan en Maxfield een eigen model gemaakt waarbij het belang van al de verschillende wetenschapsterreinen voor EBVP op eenzelfde niveau staan.

Dit model geeft een mooi beeld hoe veelomvattend ons vak is. Dat is ook de conclusie van dit eerste artikel.

Deel 2: Voice teacher Expertise and Experience

In het tweede deel van de serie over EBVP (*Journal of Singing*, January/Februari 2022 Volume 78, No.3, pp 389-393) gaat Kari Ragan samen met Kenneth Bozeman in op de rol van de zangdocent: *Voice teacher Expertise and Experience*. Dus de kennis en ervaring van de zangdocent.

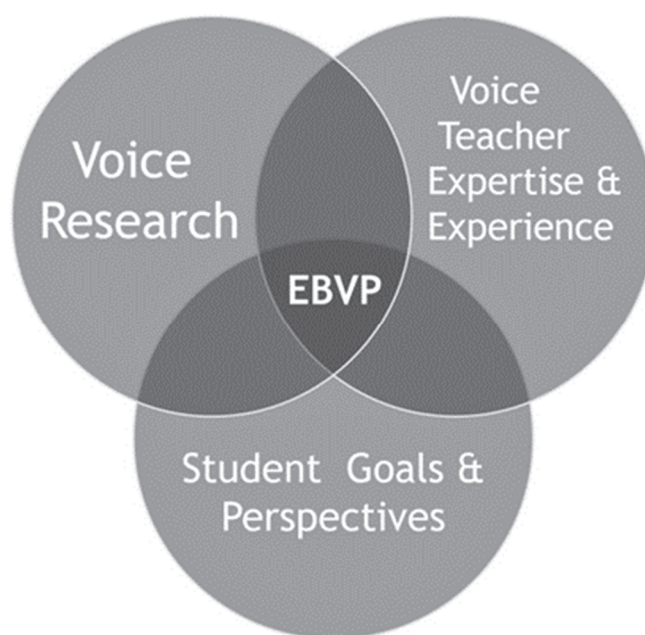
Zangdocenten, zo schrijven Ragan en Bozeman, leren door les te geven, waarbij steeds naar nieuwe strategieën wordt gezocht. Dat volgt hetzelfde stramien als in hoofdstuk 1 beschreven: observatie, vraag, hypothese, voorspelling, experiment. Daarbij staat voorop dat we de leerling als mens voor ons hebben. Een zangles is geen wetenschappelijke proefopstelling, maar toch is wat er in de studio wordt geleerd van grote onderzoekende waarde. Het werkt omdat, gebaseerd op de basiskennis van de docent, het zich ontwikkelt door de intelligente, opmerkzame, creatieve en intuïtieve reactie op wat de leerling/student inbrengt. Als de ervaring van de docent groeit worden effectieve strategieën ontwikkelt.

De component Expertise en Ervaring van de Zangdocent in het EVBP bestaat volgens Ragan en Bozeman, uit diens creativiteit, instinct, observatie en verkennend vermogen, en vormt samen de kunst van het lesgeven.

Ragan en Bozeman bespreken drie bronnen van deze expertise: 1) de persoonlijke training, dus de eigen vocale en pedagogische ontwikkeling, 2) de eigen uitvoeringservaring, en 3) de praktische ervaring van het lesgeven zelf. Tijdens de presentatie in Wenen vatte Kenneth Bozeman het als volgt samen: “Docentervaring is gebaseerd op verklarende externe kennis: het objectieve, cognitieve ‘*Know that*’, en procedurele kennis: het subjectieve ‘*Know how*’. Het bestaat uit de persoonlijke vocale ontwikkeling, ervaring met uitvoering, onderwijsbronnen en onderwijservaring van de docent.”

Het ontstaat zowel empirisch (op wetenschappelijk onderzoek gebaseerd, zoals omschreven in hoofdstuk 1) als heuristisch. Heurisme is een praktische, onderzoekende en intuïtieve vorm van probleem oplossen, met gebruikmaking van de vele beschikbare mogelijkheden. Zoals bij wetenschap wordt er gebruik gemaakt van observaties, redeneren, eerdere ervaringen en experimentele ‘trial and error’-methodes. Anders dan in de natuurwetenschap is het minder strak georganiseerd. Het is meer holistisch, creatief, intuïtief, psychologisch en min of meer speculatief. Bovendien is er geen controlegroep en zijn de ervaringen niet herhaalbaar. In de zangles is nu eenmaal elke toon die wordt geproduceerd uniek. Heuristische oplossingen zijn niet gegarandeerd perfect, compleet of definitief, maar kunnen voldoende zijn voor de korte termijndoelen, en volgens de auteurs ook effectief zijn binnen de gegeven tijd. In het artikel wordt verder ook ruim aandacht besteed aan het belang van interactie met collega’s (interview) en permanente educatie (life long learning). Ik miste in dit deel een visie op de vaak lange, soms intensieve relatie tussen docent en leerling, dit in tegenstelling tot de vaak korte relatie tussen arts en patiënt.

De conclusie van de schrijvers: doorgelicht op kwaliteit levert de Ervaring en Expertise van de zangdocent een cruciaal onderdeel van de kennis in de zoektocht naar de beste methode in de zangstudio.

Binnen het raamwerk van EBVP behelst de Ervaring en Expertise van de zangdocent de verantwoordelijkheid en de sterk ontwikkelende vaardigheden en kennis die nodig zijn voor het toepassen van die kennis. Dit is de kunst van het lesgeven. Het wordt verworven door de ervaringen als uitvoerder en docent, en zet zich voort gedurende de gehele carrière.

Deel 3: Student Goals and Perspectives

In het derde en laatste deel over het raamwerk van Evidence Based Voice Pedagogy komt de plaats van de student/leerling aanbod. Journal of Singing, May/June 2022 Volume 78, No 5, pp 635-640, door Kari Ragan en Lynn Holding.

Met de Doelen en Belangen van de leerling/student wordt binnen het raamwerk van EBVP een plek gegeven aan het feit dat een optimaal pedagogisch resultaat afhangt van de interesses, waardes, behoeftes en keuzes van het individu dat we lesgeven.

Daarvoor is het, volgens Ragan en Holding van belang om op een humanistische en holistische manier les te geven. In humanistisch onderwijs staat de groei van de student/leerling centraal. Daarin wordt rekening gehouden met alle factoren die uniek zijn voor het individu en diens leerproces (holistisch). In het artikel wordt uitgebreid stil gestaan bij de negatieve kanten van het oude meester-gezelmodel waarbij de docent vanuit de gedachte van ‘tough love’ de leerling alles voorschreef, met alle stress die dat vaak bij leerlingen gaf.

Uit onderzoeken tussen artsen/patiënten is gebleken dat dat niet werkt, maar een benadering met warmte en empathie daarentegen wel. Dit inzicht vergt van de zangdocent een samenwerkende benadering om de doelen en belangen van de leerling/student te onderzoeken, zowel aan het begin van als gedurende het leerproces. Ragan en Helling laten in het artikel aan de hand van vier mooie voorbeelden zien dat de belangen van een student vaak diametraal kunnen staan op wat de docent nodig acht voor de ontwikkeling van de student. In de humanistische onderwijssetting is het daarom volgens hen noodzakelijk om als docent samen met de student doelen te stellen met de volgende aandachtspunten, waarin het ook in Nederland bekende SMART-model te herkennen is:

- De doelsteller moet de student/musicus zelf zijn, niet zijn docent, ouders of vrienden
- Het doel moet worden gewaardeerd door de doelsteller zelf, niet de dromen van een ander.
- Doelen moeten specifiek zijn
- Doelen moeten worden opgeschreven, en regelmatig worden nagegaan (denk aan post-its op de spiegel)
- Doelen moeten realistisch en haalbaar zijn
- Doelen moeten voor korte (makkelijk) en lange termijn (moeilijk) gesteld worden.
- Doelen moeten de vraag beantwoorden 'Hoe?'. Uit een studie blijkt dat studenten die niet alleen hun doelen opschreven maar ook hoe ze die wilden bereiken meer voor elkaar kregen.

Ragan en Helling benoemen niet dat voor het samen opstellen van doelen de zangdocent vaardigheden nodig heeft om die op een objectieve manier met de leerling te kunnen formuleren. Daarvoor zijn naar mijn mening coaching-vaardigheden vereist die training behoeven, en die in de gereedschapskist van de zangdocent niet mogen ontbreken (hoofdstuk 2). De schrijvers concluderen dat de sleutel van een goede samenwerking tussen de student en docent menselijke warmte en empathie is, want zangers zijn meer dan hun instrument; ze zijn mensen met bijzondere behoeftes en het is de taak van de docent om hen te laten opbloeien. De auteurs besluiten de serie artikelen met de observatie dat als uitvoerders van EBVP het noodzakelijk is dat we werken naar een balans van alle drie de componenten: *Voice research, Teacher expertise and experience* en *Student goals and perspectives*, in gelijke mate.

Hoe die balans er precies uitziet en wat 'in gelijke mate' in de concrete lespraktijk betekent is voer voor verdere studies en debat.

Conclusie

Het model van *Evidence Based Voice Pedagogy* van Kari Ragan is in de afgelopen jaren ontwikkeld en nu in het Nederlands samengevat. Samen met haar medeauteurs Lynn Maxfield, Kenneth Bozeman en Lynn Helling, laat zij zien dat wat in de zangles gebeurt gebeurd zou moeten zijn op drie pijlers: (1) uitkomsten van steeds nieuw onderzoek op de vele terreinen van ons vak, (2) de kennis en ervaring van de zangdocent, en (3) de wensen en behoeftes van de leerling.

Voor de meesten van ons zitten daar veel logische elementen in, en wellicht toch ook een paar eyeopeners. Het bevestigt de veelomvattendheid van ons vak, de waarde van onze kennis en expertise, en het belang van een warme menselijke relatie met onze leerlingen. Wat ik in de conclusie van de drie artikelen mis is de benoeming van het blokje in het midden, waar ze alle drie samenkomen en waar zich het beslismoment afspeelt: wat ik nu doe, is dat nu het beste voor deze leerling? Want het model van *Evidence Based Voice Pedagogy* beantwoordt – deels impliciet – de vraag hoe het werk van zangpedagogen nog beter kan.

Met deze artikelen heeft iedere zangdocent weer een beeld van de overwegingen die je elke keer weer maakt, en hoe je tot die besluitvorming komt. Er worden een paar dingen benoemd die ik in deze conclusie nog eens wil benadrukken: het belang van onderzoek en het beschikbaar maken daarvan voor de zangdocenten in Nederland, zodat ze (op een laagdrempelige manier) kennis kunnen maken met de nieuwste inzichten over zangonderwijs en dat kunnen toepassen in hun zangonderwijs, het belang van intervisie en collegiaal uitwisselen van inzichten, en het steeds weer blijven bijscholen op alle gebieden. Aan het eind van elk van de drie artikelen staat, zoals het hoort, een lijst met bronnen: ook daar staan meerdere artikelen en boeken bij die voor onze bijscholing van belang kunnen zijn. Zie voor veel lezenswaardige artikelen ook de website van Kari Ragan zelf. Door *Evidence Based Voice Pedagogy* steeds weer bewust toe te passen staan we als professionals sterk in ons vak. Ik nodig iedereen uit om de genoemde onderdelen nader te onderzoeken en de uitkomsten daarvan in de toekomst met elkaar te delen. Iets voor een jaarvergadering van de NVZ in 2024?